

Forening udføre en forbryderiff Gjerning. Dette er vistnok fuldstændig rigtigt, og ligeledes er det rigtigt, at Hovedmanden skal straffes strengere end de øvrige Deltagere. Det andet Stykke siger nu videre: Kan i saadanne Tilfælde ingen Hovedmand udfindes, skal den af Deltagerne, der har den højeste Klasse eller Grad, straffes som Hovedmand. Jeg har endnu Intet at indvende, jeg erkjender, at det er i sin Orden, at naar en Overordnet deltager med en Underordnet i en Forbrydelse, skal den Overordnede have et større Ansvar og forsaavidt betragtes som Hovedmand; men naar det nu fores til, at naar Graden eller Klassen er fælles for Flere, da skal den betragtes som Hovedmand, der er ældst af Tjenestealder, saa gaar det efter min Mening noget for vidt, navnlig naar man læser Bestemmelserne igjennem i den specielle Del om den særegne Maade, hvorpaa man udmærker Hovedmanden. Særlig skal jeg i saa Henseende henvise til § 71, fordi der der ikke alene er Tale om en meget strengere Straf for Hovedmanden, men om at stille Hovedmanden udenfor de Regler, der ellers gjælde om Forsøg paa Forbrydelse og Gftergivelse af Straf i Tilfælde af Tilbageværelse. Der siges nemlig i § 71: „Hovedmanden i et tilfattet Forbryderi kan, selv om han forhindrer Forbrydelsen, ikke fritages for Straf, men ikkun vente Redfættelse i Straffen efter Krigsbrettens Skjøn“. Ellers er det den almindelige Regel, at den, der træder tilbage fra et Forsøg eller Attentat paa en Forbrydelse, og som viser Paalideligheden af sin Omvendelse derved, at han ikke alene opgiver Forsøget, men bevirker, er Skyld i, at Forbrydelsen ikke kommer til Udførelse, fritages for Straf. Her vil man nu ganske i Almindelighed gjøre en Undtagelse for Hovedmandens Bedkommende i Modfættning til, hvad der er en almindelig Regel i almindelig borgerlig Straffelov. Jeg vil ikke i dette Dieblit udtale mig bestemt om, hvorvidt denne Undtagelse i Almindelighed kan være berettiget; den kan maaske finde sin Berettigelse i særlige militære Hensyn, men jeg vil fremhæve, at naar man saaledes vil stille Hovedmanden exceptionelt, bør man under Hovedmænd ikke indbefatte Andre end dem, der naturligt eller billig kunne be-

tegnes som Hovedmænd. Dertil hører imidlertid ikke den Omstændighed, at Bedkommende tilfældigvis er noget ældre i Tjenestealder. Jeg kunde yderligere anføre en stor Del Exempler paa, at man har ladet Følgen af Gjerningen faae en altfor betydelig Indflydelse paa Straffen, men jeg skal af de Hensyn, jeg nævnte før, indskrænke mig til at anføre et enkelt, som kan tjene til Exempel fremfor alle. Det siges i § 195, at naar Nogen røver, stjæler forfalster . . . eller paa nogen Maade underlaar Krigsmagten tilhørende Ting, saa skal der, naar der derved enten opstaar et Savn, som bevirker, at noget Krigsforetagende udsættes for Fare eller hindres, eller i Krigstid forarsages Mangel blandt Krigsfolk eller noget andet betydeligt Onde, anvendes Strafarbejde, som ikke maa være under 4 Aar. Dette er saa meget mere mærkeligt, som man ellers i § 197, der sætter Straf for at underlaa Krigsmagten tilhørende Ting, har en anden Bestemmelse, som, sammenlignet med andre Bestemmelser om Eiendomsindgreb og med almindelig borgerlig Straffelov, maa siges at være meget mild; men i § 195 lader man den Omstændighed, at han har taget eller forvansket Ting, hvorved der opstaar et Savn, osv., eller hvorved et Krigsforetagende kan udsættes for Fare eller forhindres, bevirke, at der ikke maa anvendes mindre end 4 Aars Strafarbejde. Det kan gjerne være, at han ikke i fjerneste Maade har havt Anledning til at tænke, at der skulde opstaa et Savn for Krigsmagten eller for det paagjældende Krigsforetagende ved den af ham foretagne Forvanskning; der staar ikke i Paragrafen, at naar han røver, stjæler, forfalster osv. paa en saadan Maade eller under saadanne Omstændigheder, at han maatte forudsæ eller begribe, at der vilde opstaa et Savn deraf, skal han straffes paa den anførte Maade; nei, der staar ganske i Almindelighed, at naar han har foretaget den der omhandlede straffbare Handling, og Følgen deraf, ham maafee aldeles utilregnelig, bliver den, der er fremstillet, saa skal han anses med mindst 4 Aars Strafarbejde. Dette er, tror jeg, et temmelig godt Exempel paa, hvorledes man har tillagt Resultatet en overordentlig stor Følge uden Hensyn til Hensig-